

Arja Juvonen ps

Toimenpidealoite suolistosyöpäseulonnan lisäämisestä valtakunnalliseen seulontaohjelmaan

Eduskunnalle

Tämä toimenpidealoite on jatkoa aiemmin jättämiini kirjallisiin kysymyksiin KK 225/2019 vp (16.10.2020) ja KK 92/2012 vp (14.3.2012). Kysymykset ovat koskeneet suolistosyöpäseulontojen laajentamista koko maahan.

Terveystieteiden tutkimuskeskus (1326/2010) 23 §:n nojalla kunnan on järjestettävä alueellaan valtakunnallisen seulontaohjelman mukaiset seulonnat. Seulonnoista annetun valtioneuvoston asetuksen (339/2011) mukaan valtakunnalliseen seulontaohjelmaan syövistä kuuluvat tällä hetkellä rintasyöpä- ja kohdunkaulan syövän seulonta. Näiden lisäksi kunnat voivat halutessaan järjestää vapaaehtoisesti myös muita syöpäseulontoja. Suolistosyöpäseulontaa on Suomessa tehty keväästä 2019 alkaen yhdeksässä kunnassa, joissa seulonnat ovat osoittautuneet jo lyhyessä ajassa erittäin tarpeelliseksi ja vaikutuksiltaan merkittäviksi.

Suolistosyöpä on sekä miehillä että naisilla toiseksi yleisin syöpä, ja se on yleistynyt Suomessa nopeasti. Siihen sairastuu vuosittain noin 3 400 ja kuolee noin 1 300 ihmistä. Suolistosyöpä kehittyy hitaasti, ja sen alkuvaihe on usein vähäoireinen tai täysin oireeton. Suolistosyövän mahdollisimman varhainen toteaminen parantaa potilaan hoitoennustetta ja vähentää kärsimystä sekä taudista aiheutuneita hoitokustannuksia. Suolistosyöpä on hoitokustannuksiltaan yksi kalleimmista syövistä. Seulonnassa löydetyn suolistosyövän hoitokustannukset ovat kuitenkin tutkitusti noin 20 % matalammat kuin muulla tavoin löydetyn syövän. Seulonnan vaikuttavuudesta on olemassa vahvaa tieteellistä näyttöä, ja EU onkin suosittanut jäsenmailleen seulontaa jo vuonna 2003. Maailman terveysjärjestön WHO:n alainen Syöväntutkimuskeskus IARC teki samoin vuonna 2018.

Hallitusohjelman mukaan ennaltaehkäisyn edistämiseksi ja kansanterveyden vahvistamiseksi seulontaohjelmaa laajennetaan hallitusti muun muassa juuri suolistosyöpien osalta. Seulontasiantuntijat pitävätkin välttämättömänä, että hallitusohjelmasta pidetään kiinni ja suolistosyövän seulontaohjelma käynnistyy vuoden 2022 alusta.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin suolistosyöpäseulonnan lisäämiseksi valtakunnalliseen seulontaohjelmaan.

Toimenpidealoite TPA 92/2020 vp

Helsingissä 1.9.2020

Arja Juvonen ps